

Заповіт

Заповіт – це правовий документ зроблений у встановленій законом формі, та особисте розпорядження дієздатного громадянина(заповідача) на належне йому майно на випадок своєї смерті. Спадкуванню в ЦКУ приділено особливу увагу і виділено цілу шосту книгу. Однією із підстав спадкування є спадкування за заповітом.

Питанню переходу спадщини до спадкоємців велика увага приділялася і в княжу добу. За безпосередньої участі Ярослава Мудрого була створена перша збірка правничих актів, яка отримала назву «Руська Правда».

«Руська Правда» є одним з найцінніших джерел законодавчої літератури.

За Руською правдою спадкування поділялося на два види: спадкування за заповітом(рядом) та без заповіту (за правом звичаю).

За сучасним законодавством спадкування також здійснюється за законом та заповітом. Право на заповіт має особа з повною цивільною дієздатністю.

Цивільну дієздатність має фізична особа, яка усвідомлює значення своїх дій та може керувати ними. Цивільною дієздатністю фізичної особи є її здатність своїми діями набувати для себе цивільних прав і самостійно їх здійснювати, а також здатність своїми діями створювати для себе цивільні обов'язки, самостійно їх виконувати та нести відповідальність у разі їх невиконання.Вчинення заповіту через представника не допускається.

Заповідач вправі у будь-який час скасувати заповіт, змінити його або скласти новий. При цьому заповіт, який було складено пізніше, скасовує попередній заповіт повністю, або у тій частині, в якій він йому суперечить. (ст. 1254 ЦКУ). Однак, якщо раніше складеним заповітом спадкодавець розпорядився лише частиною майна, а більш пізнім заповітом розподілив його другу частину, то такі заповіти після смерті заповідача будуть чинними обидва.

Заповідач може без зазначення причин позбавити права на спадкування будь-яку особу з числа спадкоємців за законом.

Згідно зі ст. 1251 ЦКУ, якщо у населеному пункті немає нотаріуса, заповіт може бути посвідчений уповноваженою на це посадовою, службовою особою відповідного органу місцевого самоврядування. Виняток складає тільки посвідчення секретного заповіту, посвідчення якого входить виключно до компетенції нотаріуса. При цьому заповіт, посвідчений посадовою, службовою особою, прирівнюється до нотаріально посвідченого. Усі посвідчені заповіти підлягають реєстрації у спадковому реєстрі.